

# NEWSLETTER

**institut**  
**VÁCLAVA**  
**KLAUSE**

## Editorial

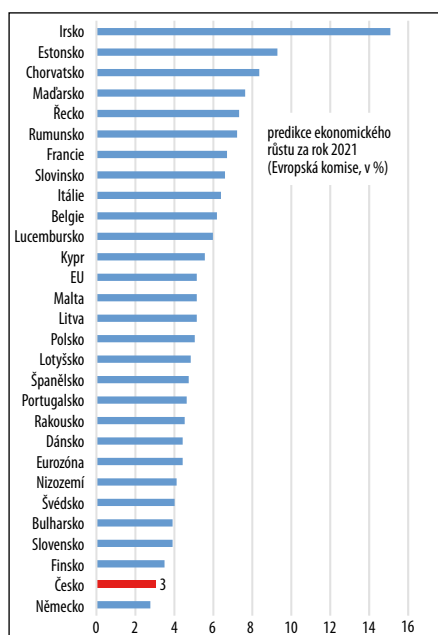
Václav Klaus:  
**Naše dva 17. listopady a dnešek**

**Otázka IVK** (V. Klaus, J. Weigl, S. Janáčková, M. Hampl, M. Singer, I. Švihlíková, M. Slaný, P. Ryska, D. Stroukal, Š. Křeček, L. Kovanda, P. Břečková, B. Čížek, M. Ševčík, R. Češka)

Jiří Weigl:  
**Střední třída na odstřel**

## LISTOPADOVÝ GRAF IVK

### (Post)covidové „oživení“



Zdroj dat: Eurostat, 2021

### Institut Václava Klause o.p.s.

Šárecká 29  
160 00 Praha 6

e-mail: office@institutvk.cz  
www.institutvk.cz

IVK – Newsletter  
Institutu Václava Klause  
Registrace MK ČR E 11024

Periodicita: měsíčník  
Datum vydání: 26. 11. 2021

## Naše dva 17. listopady a dnešek\*



Václav Klaus

Vážený pane profesore Pavlíčku, vážení páni rektori, vážení hosté, dámy a pánové, děkuji za pozvání na setkání, které se na tomto historickém místě každoročně koná v tuto ranní chladnou hodinu, která pomáhá evokovat atmosféru toho, co se zde stalo před 82 lety. Nikdy jsem neodmítl pozvání zde promluvit. Mnozí se zde setkáváme opakovaně s plným vědomím toho, že výročí 17. listopadu jsou vlastně výročí dvě – v něčem podobná, v něčem odlišná. Naši přítomnost na tomto místě si obě tato výročí zaslouží.

**Výročí 17. listopadu jsou vlastně výročí dvě – v něčem podobná, v něčem odlišná. Naši přítomnost na tomto místě si obě tato výročí zaslouží.**

Dnešní státní svátek připomíná současným generacím dvě přelomové události našich moderních dějin – nacistický teror a perzekuci českého národa před osmi desetiletími a pád komunismu o půl století později. Starší z těchto výročí, 17. listopad roku 1939, je symbolem prvního dějství nejménějšího období našich novodobých dějin, éry německé okupace. V jejím šestiletém trvání nešlo pouze o životy studentů, popravených a perzekuovaných v souvislosti s demonstracemi k výročí 28. října, ale o osud našeho národa jako celku. Tehdy žijící věděli, že konečné „řešení“ české otázky má nastat po Němci vyhrané světové válce.

**Studenti roku 1939 se nehodlali mlčky podřídit německé okupační moci.**

Studenti roku 1939 se nehodlali mlčky podřídit německé okupační moci. Tragický osud popravených, utrpení dvanácti set jejich kolegů v koncentračních táborech,

\* Projev na vzpomínkové slavnosti k Mezinárodnímu dni studentstva a státnímu svátku 17. listopadu před budovou Hlávkovy koleje, Praha, 17. listopadu 2021.

uzavření českých vysokých škol, de facto pokus o likvidaci české inteligence odpor národa vůči okupantům nezlomily a nezařadily. To, co se tehdy stalo, zapůsobilo nejen na tehdejší generace, ale i na generace budoucí, a to v celém světě. Ne náhodou se tento den stal Mezinárodním dnem studentstva.

**Průvod studentů a veřejnosti k uctění památky Jana Opletala a jeho kolegů se 17. listopadu 1989 stal rozbuškou konce komunismu v naší zemi.**

Poselství prvního z našich dvou 17. listopadů nedokázaly vymazat ani snahy druhé totality 20. století – komunismu – zmocnit se jeho interpretace a zneužít ji pro vlastní

## EDITORIAL

Ekonomické téma číslo jedna dnešní doby je inflace. Věnujeme jí, v jejích různých souvislostech, prakticky celé listopadové vydání. V zářijové otázce měsíce jsme se ptali po jejích příčinách, v tomto vydání nás zajímalo, zda je poslední razantní zvýšení úrokových ČNB pro vypořádání se se současnou inflací adekvátní politikou. Anketní diskuse vyvolaná touto otázkou přináší pestré spektrum odpovědí, které se ale vesměs shodují na tom, že dosavadní uvolněná a expanzivní měnová politika uplatňovaná na celém Západě, a prakticky nikdy řádně ukončená od krize 2008/2009, je neudržitelná. Na čem se již autoři shodují méně, je míra růstu sazeb v naší dnešní (post)covidové situaci nebo načasování tohoto kroku.

ECB se podle slov své prezidentky Lagardeové na rozdíl od ČNB naopak ke zvýšení dlouhodobě reálně záporných sazeb nechystá. Pokračovat by dál mělo i nakupování aktiv prostřednictvím kvantitativního uvolňování. Jednou otázkou je, zda by si růst úrokových sazeb vůbec eurozóna vzhledem ke svým (zejména jižním) předluženým členům závislým na levném financování mohla dovolit. Druhou otázkou je, zda evropským politikům rostoucí inflace umazávající obří dluhy jejich zemí vůbec vadí. Jiří Weigl v esejí *Střední třída na odstřel*

(Pokračování ze strany 1)

naznačuje, že nikoli a že obětí této politiky bude právě evropská střední třída.

Prezident Klaus ve své rozšířené anketní odpovědi s dnešním přístupem mainstreamové měnové politiky polemizuje. „Protiinflační měnové opatření ČNB, které vyvolalo tak prudkou reakci dosluhujícího předsedy vlády Babiše, vychází ve své podstatě z přijetí jedné z variant keynesiánské doktríny, jinak řečeno, znamená nepřihlášení se k doktríně monetaristické,” říká.

Jediným vybočením od tématu inflace je do listopadového vydání patřící projev Václava Klause ke státnímu svátku pronesený 17. 11. před Hlávkovou kolejí. Přechíst si jej můžete hned na prvních stránkách.

Filip Šebesta

mocenské záměry. Průvod studentů a veřejnosti k uctění památky Jana Opletala a jeho kolegů se 17. listopadu 1989 stal rozbuškou konce komunismu v naší zemi. Brutalita, s níž represivní jednotky komunistického režimu zasáhly proti mladým lidem, otevřela oči i těm, kteří snad až do té doby neviděli a necítili nepřijatelnost a neudržitelnost už zcela zdiskreditovaného režimu.

**Pošlapání památky statečných studentů z doby německé okupace se stalo poslední kapkou, již pohár přetekl.**

Přestože od těchto událostí uplynulo již 32 let, mnozí jsme jejich pamětníky. Víme, že měl pád komunismu epochální, globální charakter, že komunismus neporazili ani naši studenti, ani naši disidenti, že se zhroutil jako každý podobný namyšlený pokus násilím potlačit lidskou svobodu a za cenu nesčetných lidských a materiálních obětí vybudovat neživotnou utopii. Pošlapání památky statečných studentů z doby německé okupace se stalo poslední kapkou, již pohár přetekl.

My, ke kterým 17. listopad 1939 dodnes nepřestal naléhavě promlouvat, my, kteří jsme aktivně prožili události listopadu 1989, začínáme mít obavu, že se navracejí časy, o nichž jsme si mysleli, že se už nikdy vrátit nemohou. Opět je nám – se stále větším tlakem a silou – vnucována utopie, která o sobě prohlašuje, že je založena na vědě, opět jí má být – ve jménu údajných vyšších cílů – obětována svoboda jednotlivce. Opět překáží svoboda slova, svoboda názoru, svoboda svědomí. Známe případy porušování základních občanských práv garantovaných ústavou, ignorování výroků soudů

strach z budoucnosti, máme rezignovat a podrobit se. Říkají nám, že je člověk ne-

**Tak jako ve smutných dobách minulosti jsou po současných generacích požadovány oběti, které prý zaplaší epidemii a které za několik staletí údajně pomohou vývoji teploty na naší planetě.**

přítelem budoucnosti, říkají nám, že máme obětovat prosperitu a budoucnost naší země a osudy svých dětí a vnuků chimé-



Václav Klaus při projevu u Hlávkovy kolejí 17. listopadu 2021.

a utahování smyčky všemožných zákazů a omezení.

**Opět je nám – se stále větším tlakem a silou – vnucována utopie, která o sobě prohlašuje, že je založena na vědě, opět jí má být obětována svoboda jednotlivce.**

Tak jako ve smutných dobách minulosti jsou po současných generacích požadovány oběti, které prý zaplaší epidemii a které za několik staletí údajně pomohou vývoji teploty na naší planetě. Je nám vnucován

ře boje s podnebím. Oběti máme přinést hned, výsledků se nedočkáme nikdy, nebo až po dlouhých staletích.

Pokud si nechceme zopakovat tragický osud našich rodičů a prarodičů ve 20. století, pokud se chceme vyhnout nesmyslným a zbytečným obětím a strádáním, musíme mít oči a uši otevřené. Poučení z našich dvou 17. listopadů je inspirací a návodem pro naše jednání v přítomnosti. Nesmíme se smířovat s věcmi, se kterými nesouhlasíme, tak jako se s nimi nesmířili studenti bydlící v této koleji před 82 lety. Nesmíme si nechat vzít právo na kritické myšlení a na vzdělání bez indoktrinace. Je proto dobře, že jsou zde i rektori dvou našich nejvýznamnějších vysokých škol.

**Poučení z našich dvou 17. listopadů je inspirací a návodem pro naše jednání v přítomnosti. Nesmíme se smířovat s věcmi, se kterými nesouhlasíme.**

Odkaz 17. listopadu nám optimisticky naznačuje, že hlasatelé a propagátoři nové jediné pravdy nakonec prohrají a že prohrají stejně, jako prohráli jejich předchůdci v roce 1939 a v roce 1989. Je dobře, že si tento odkaz stále připomínáme. ■

## Předplatné IVK

institut  
VÁCLAVA  
KLAUSE

Předplatné IVK zahrnuje pravidelný newsletter, newslettery plus, sborníky a ostatní publikace, pozvánky na semináře.

Základní cena předplatného je 660 Kč.

Studentské předplatné 330 Kč.



[predplatne@institutvk.cz](mailto:predplatne@institutvk.cz)

## OTÁZKA IVK

# Je radikální zvyšování úrokových sazeb správným krokem pro boj se současnou inflací?



Václav Klaus

Mnoho věcí není v naší relativně malé ekonomické komunitě dostatečně diskutováno a ještě méně jich je vydiskutováno do té míry, že by o nich existoval alespoň elementární konsenzus. Dříve než vyslovíme silné výroky ohledně možného efektu nedávného zásahu naší centrální banky do úrokových sazeb, měli bychom hledat odpověď na otázku „co je příčinou naší dnešní inflace?“ To ale není možné bez toho, že by se každý diskutující přihlásil k jedné ze známých hypotéz příčin vzniku inflace a k jedné z konkurenčních makroekonomických teorií. To se bohužel neděje.

Jedna skupina našich ekonomů se soustřeďuje na snadno viditelné jednotlivosti, na příklady růstu konkrétních cen (energie, bydlení, některé potraviny) a na různá úzká místa na straně nabídky (způsobená covidovými lockdowny), druhá je spolu s Miltonem Friedmanem přesvědčena, že je inflace vždy peněžním, tedy měnovým fenoménem, a že právě tam – ve vývoji měnové zásoby – je třeba hledat její příčinu. Hezky to ve svém nedávném článku popsal můj dobrý přítel, známý kanadský ekonom Herbert Grubel (*What's Causing Inflation? Bottlenecks or Too Much Money?*, *Financial Post*, 10. listopadu 2021).

Už před dvěma týdny provedené protiinflační měnové opatření ČNB, které vyvolalo tak prudkou reakci dosluhujícího předsedy vlády Babiše, vychází ve své podstatě z přijetí jedné z variant keynesiánské doktríny, jinak řečeno, znamená nepřihlášení se k doktríně monetaristické. Zásah ČNB byl založen na tom, že jak poptávka po penězích, tak poptávka po investicích a spotřebě, ale i rozhodování o státních výdajích jsou funkcí úrokové míry. Má-li se poptávka omezit, úrokové sazby se proto musí zvýšit. Nevím, jak přesně zná ČNB elasticitu jednotlivých složek agregátní poptávky na úrokové sazby, ale asi ji považuje za statisticky významně vyšší než jedna. Např. o tom bychom měli vést vážnou diskusi.

Opatření ČNB pravděpodobně vycházelo z názoru, že je současná inflace u nás i kolem nás důsledkem – v posledních letech se kumulující – nerovnováhy mezi agregátní poptávkou a nabídkou. Tato nerovnováha byla vytvořena dlouhou dobu přetrvávající laxní měnovou politikou, která se

nebála inflace, ale bojovala s deflací. Agregátní poptávka se v poslední době vzdalovala od agregátní nabídky jak z důvodu samotného růstu poptávky, tak z důvodu lockdownů a bottlenecků všeho druhu na straně nabídky. Tento výklad příčiny naší inflace, byl-li v ČNB takový, nerozporuji.

Důvody nenormálně rychlého růstu agregátní poptávky je třeba hledat už v letech krize 2008-2009. Tehdy došlo ke změně paradigmatu, tehdy vznikl téměř panický strach z opakování 20. let dvacátého století, tedy z nedostatku agregátní poptávky, a proto se přistoupilo k netradičním metodám měnové politiky. Ty dostaly zcela nový, obtížně interpretovatelný název kvantitativní uvolňování.

Stimulace ekonomiky centrálními bankami nešla při tomto „uvolňování“ přes úrokové sazby, ale nákupem dluhopisů soukromého i státního sektoru. Centrální banky tiskly peníze v historii neznámým tempem a na inflaci se neohlížely. Bály se deflace a strašily nás deflací. Statisticky vykazovaná tempa růstu měnové zásoby byla bezprecedentní. Inflaci to dlouhou dobu nevyvolávalo, a proto tato politika pokračovala řadu let. Všechno bylo zdánlivě v pořádku.

Nebyl jsem si tím však jist ani tehdy. Logickým důsledkem rychlého růstu měnové zásoby bylo podivné chování rychlosti oběhu peněz ( $V$ ), neboli poptávky po penězích. Rychlost oběhu peněz se snižovala, což musí ekonom vykládat jako růst poptávky po penězích (demand for money). Úrokové sazby nerostly (naopak klesaly, často až do záporných hodnot), což bylo nelogickou motivací zvyšující se držby peněz. Peníze ležely ladem, nebylo, kam je investovat.

Učebnicový speciální keynesiánský případ to však nebyl, ten není představitelný s tak rychlým růstem money supply, který nezůstával „ve vzduchu“. Aby nastal, musela by delší dobu přetrvávat stagnace, která však ve světové ekonomice v minulé dekádě nebyla její dominantní charakteristikou. Až do covidu probíhal ekonomický růst.

Možná ale o tak velký růst  $V$  nešlo. Možná to jen špatně počítáme. Veličina  $V$  (jedna ze čtyř veličin kvantitativní rovnice směny) není přímo měřitelná, je pouze dopočítávána jako residuum. Její velikost závisí na druhém členu stejné strany této rovnice, na velikosti produktu, nebo alternativně na objemu transakcí. Již dříve jsem vyslovil hypotézu, že je lepší než o produktu ( $Q$ ) mluvit o transakcích ( $T$ ), které mají daleko větší rozsah než vyrobený a statisticky vykázaný produkt, a které v této dekádě rostly výrazně rychleji než HDP.

Totéž se samozřejmě týká i správného či nesprávného měření veličiny  $P$ , cenové hladiny. Pokud se  $P$  vyjadřuje jako index spotřebitelských cen (ještě různě osekávaný např. o ceny energií a bydlení, nemluvě o vývoji cen na finančních trzích), pak vypadá  $V$  jako strašně veliké. Peníze však možná v celé poslední dekádě ladem neležely, je možné, že obsluhovaly transakce mimo HDP, tedy mimo produkt. Přesto se příkláním k hypotéze, že je peněz v ekonomice zbytečně moc a že jsou konečnou příčinou dnešní inflace. Centrální banky se chovaly příliš „akomodativně“, peněžní zásoba rostla příliš rychle. Svědčí o tom i rychlý růst míry úspor.

Otázkou je, povede-li zvýšení úrokových sazeb ke snížení nebo alespoň ke zpomalení tempa růstu agregátní poptávky, resp., otázkou je, které složky agregátní poptávky jsou interest elastic, čili citlivé na výši úroku. Spotřeba asi ne příliš, s výjimkou poptávky po hypotékách. Investice nevím a nejsem si jist, že právě na trhu investičních statků je velká převaha poptávky. Určitě by bylo třeba brzdit veličinu  $G$ , čili poptávku státu. To sice může být zkomplikováno růstem nákladů státu na obsluhu státního dluhu, ale vývoj státních výdajů je velmi autonomní, citlivost rozhodování politiků ohledně státních výdajů vůči úrokovým sazbám je minimální. Budeme se muset zeptat Pirátů a STANu, když už jsme se nestačili zeptat Maláčové, jak silně na výši úrokových sazeb při svém hlasování o deficitu státního rozpočtu v parlamentu budou reagovat. Optimistický v tomto ohledu nejsem.

Navíc nežijeme ve vzduchoprázdnu. Vzhledem k velké propojenosti evropského energetického trhu může u nás jít i o importovanou inflaci, o dovoz vyšších cen, zejména cen energetických surovin a energie (kterou ale zatím nedovážíme). Mohla by to být jedna z variant nákladové inflace (cost-push inflation), ale i v tomto případě by byla předpokladem (a proto konečným viníkem) přetrvávající laxní měnová politika. Bez ní žádná nákladová inflace existovat nemůže, což ekonomové a bankéři vědí, nebo by vědět měli.

To se samozřejmě týká i dalšího evidentního nákladového tlaku, který je způsoben růstem mezd. Napětí na trhu práce je odrazem stavu celé naší ekonomiky, poptávka po práci předbíhá nabídku (o čemž svědčí naše mimořádně nízká míra nezaměstnanosti, nejnížší v EU), ale působí tam i autonomní mzdové tlaky, které se stavem na trhu práce přímo nesouvisí. ▶

Je to jak maláčovské nepřetržité zvyšování minimální mzdy (za éru sobotkovsko-babišových vlád téměř na dvojnásobek), tak covidové dárečky různým profesím a skupinám na trhu práce (údajně za jejich „nadpráci“ v době pandemie), tak úspěchy odborů ve významných sektorech – à la automobilový průmysl – bez jakékoli souvislosti s růstem produktu a produktivity. Ale nezapomínejme, bez příliš „přízřusobivé“ měnové politiky, bojující většinu dekadý s deflací, by ani toto nebylo možné.

Tragické by bylo pokoušet se o potlačení inflace (o vytvoření stavu tzv. repressed inflation). Jediná metoda zbavení se inflace je nechat ji proběhnout a bránit se jejímu řetězovému nabalování se v budoucnu. To vyžaduje velmi obezřetnou jak měnovou, tak fiskální (rozpočtovou) politiku. Ale to už je mimo debatu o prvotních efektech zvýšení úrokových sazeb centrální banky.



**Jiří Weigl**  
výkonný ředitel IVK

Za razantním a nečekaným zvyšování úrokových sazeb naší centrální bankou zřejmě stojí keynesiánské přesvědčení, že dnešní pádící inflace je výsledkem nadměrného vzednutí agregátní poptávky, kterou je možné zvýšením úrokových sazeb korigovat, a tak působit i na vývoj cen. Obávám se, že dnešní situace je daleko složitější a že k takto jednoduché kauzalitě směřující proti růstu cen nedojde. Naše ekonomika zdaleka není přehřátá, poptávkové tlaky jsou silné pouze na některých trzích – nemovitostí a pracovních sil. Jinak se nacházíme ve fázi zotavování z bezprecedentního covidového propadu, který, jak ukazuje současný vývoj epidemie, není zdaleka za námi. Covidová krize má značný podíl na globální eskalaci cen paliv, energií, surovin a nejrůznějších subdodávek ze zahraničí. Vedle toho inflačně působí i zelená politika Bruselu a expanzivní měnová politika ECB a dalších centrálních bank v globálním měřítku. S touto dovezenou inflací domácí úroky nic neudělají.

Další dvě mé výhrady se týkají načasování kroků ČNB. Přes jejich keynesiánské zdůvodňování je jejich povaha v rozporu s teorií procyklická, stejně tak jako působil v r. 2013 i měnový závazek umělého oslabování kursu v době silné konjunktury. Dnes přichází růst sazeb v době nepříliš silného oživení hrozícího přejít ve stagnaci či dokonce recesi.

Třetí výhrada se týká šokového charakteru opatření, které dopadá na subjekty v době, kdy čelí skokovému zvyšování cen energií a důsledkům covidu. Evidentně toto opatření není nijak koordinováno s politikou

odcházející či nastupující vlády, což připomíná neblahou praxi konce 90. let. Pozitivní efekt zvýšení úroků, bude-li jaký, může přijít z povahy věci pouze s dlouhým časovým odkladem. V krátkém období prospěje pouze bankám, které se do zvyšování depozitních sazeb nijak nehrnou, zatímco jejich bezrizikové úložky u ČNB se jim začnou masivně vyplácet. Situace všech dlužníků se naopak evidentně zhorší. Ze všech těchto důvodů považují kroky ČNB za sporné.



**Stanislava Janáčková**  
ekonomka

Razantní zvyšování úrokových sazeb je naprosto správný krok. Nabídková strana ekonomiky se nyní (ani v blízké budoucnosti) nedokáže významně rozjet, protože jí chybí jak pracovní síly, tak i některé materiály a důležité komponenty. Navíc se jí šokově zdrazují energie a suroviny. V této situaci lze makroekonomickou nerovnováhu zmírnit jen omezením nadbytečného růstu poptávky. Znamená to mimo jiné snížit poptávku po úvěrech, hypotékách a po dalším zadlužování. Posílit důvěru, omezit snahu utratit úspory, dříve než je inflace pohltí. Roste nebezpečí vysokých inflačních očekávání, která dovedou sama sebe naplňovat.

Ke zmírnění inflačních rizik ovšem budou nutné ještě další kroky centrální banky, protože reálné úrokové sazby jsou stále hluboce negativní. Navíc vláda posiluje inflační poptávku v ekonomice enormním růstem rozpočtových schodků. Vláda inflaci přizívuje, a zároveň kritizuje snahu krotit ji zvyšováním úroků, protože potřebuje levně financovat své dluhy. Je pravdou, že část inflace k nám přichází ze zahraničí, ale to neznamená, že se centrální banka nemusí snažit krotit domácí zdroje inflace. Zvýšením úroků navíc může podpořit i posílení kurzu koruny, což by zčásti kompenzovalo nárůst cen dovážených vstupů. Nelze se totiž spoléhat, že nedostatek významných výrobních vstupů a jejich skokové zdražování bude krátkodobou záležitostí.

Tento šok nesouvisí jen s dočasným rozpadem mezinárodních dodavatelských a dopravních řetězců. Je přizívován také „zeleným údělem“, ke kterému nás odsuzují vládnoucí elity EU i dalších zemí. Tato neuvážená a svévolná politika spoluzavinila současné cenové šoky, protože již řadu let vychyluje investiční rozhodování firem i úvěrové rozhodování bank. Brzy se promítne i do zemědělství, omezí dostupnost potravin a zvýší jejich ceny. A navíc: neefektivní, účelově vychýlená alokace kapitálu a práce bude vytvářet rizika kombinace inflace s dlouhodobou recesí ekonomiky – rizika stagflace.



**Mojmír Hampl**  
ředitel služeb pro finanční sektor KPMG ČR

Proč hned používat slova jako *radikální*? Razantní a neobvykle vysoké zvýšení je. A prozrazuje, že centrální banka má obavu o stabilitu inflačních očekávání a strach ze síly poptávkových tlaků, se kterými momentálně nedrží krok nabídková strana, jakkoli samozřejmě čelíme též nabídkovým cenovým šokům. A že možná i trochu zaspala. Radikální ale nepochybně není *úroveň úrokových sazeb*, k níž nás tento krok přiblížil. I tak je pořád ještě základní úroková sazba centrální banky někde *pod úrovní sazby rovnovážné*, což je paradox vzhledem k tomu, jak přehřátá ekonomika je. Centrální banka ještě ani nebrzdí, jen sundala nohu z plynu. Zkrátka tak moc jsme se naučili žít s nenormálně nízkými sazbami, že najednou mnohým vadí i jen přiblížení se normálu. Komické je to pak u těch, kteří léta centrální banky v dobách slabé poptávky kritizovali, že sazby drží nízkou, či používají nekonvenční metody. Ti dnes naopak kritizují, že se sazby vrací do normálu, když to realita vyžaduje. Osobně jsem vždy pro to, aby centrální banka dělala svou práci a to *symetricky*, tedy posilovala poptávku, když je utlučená a chladila ji, když se ekonomika přehřívá. Jmenuje se to snaha o cenovou stabilitu a je to její zákonný mandát.



**Miroslav Singer**  
hlavní ekonom Generali CEE Holding

Myslím si, že jde o adekvátní reakci na vzestup cen, ale především na situaci, ve které začala inflační očekávání mnoha mých spoluobčanů docela dramaticky stoupat. A na tom nic nemění ani to, že s výhodou zpětného pohledu jde o krok opožděný. Zjednodušeně řečeno, ekonomika se vrací do předpandemické kondice, trh práce je evidentně dramaticky přehřátý a zdaleka nestoupají jenom cenové okruhy, jež by bylo možné odůvodnit tím, že o nárůsty importované ze zahraničí, či způsobené covidovými restrikcemi. Dnešní inflační čísla nám to znovu připomněla v oblasti cen mnoha okruhů služeb. Nadto si ale dovolím dodat, že nákladové cenové tlaky stejně může, jak o tom svědčí dosti drahá zkušenost ze 70. let ovlivněných ropným šokem, měnová politika ignorovat jen tehdy, pokud nevedou ke změně úrovně právě oněch inflačních očekávání. Ale tomu tak nyní není. Takže měnová politika má reagovat, a to rázně. ▶



**Ilona Švihlíková**  
ekonomka

Inflace má dominantně nákladový charakter – je dovezená a spojená s růstem cen primárních komodit, nejdramatičtější je růstový trend vidět u paliv. K tomu připočtete další faktory, které se týkají problémů s kontejnerovou dopravou a s narušením výrobních řetězců. Je iluzorní, pokud si ČNB myslí, že může tuto kombinaci globálních jevů přetlačit nárůstem úrokových sazeb. Svou restriktivní politikou, která je bezprecedentní i v kontextu vyspělých zemí, zpomalí ekonomiku. Vysoký úrokový diferenciál bude tlačit na apreciaci koruny, což může dostat české exportéry do těžké pozice, i když z dlouhodobého hlediska je apreciacie koruny vůči euru velmi žádoucí.



**Martin Slaný**  
hlavní ekonom DRFG  
a vyučující na VŠE

Abychom mohli odpovědět, musíme se prvně podívat na příčinu současné inflace. Zůstaneme-li v krátkém období, pak jí je buď poptávkový nebo nabídkový šok (ev. kombinace obojího). Na negativní nabídkový šok v režimu cílování inflace si obvykle centrální banka bere přestávku z použití přímých nástrojů (úrokové sazby, ale zažili jsme i kurz) a pozornost věnuje komunikaci navenek, aby veřejnosti dostatečně vysvětlila, že ekonomiku čeká přechodný výkyv v inflaci a její reakce by ekonomiku ještě více rozkolísala. Bezsporně tyto zdroje inflace, které jsou mimo dosah domácí měnové politiky, v české ekonomice jsou.

Na poptávkové inflační tlaky by reakce zvýšení sazeb byla správná. Nicméně razance a rychlost zvýšení sazeb, ke které ČNB přistoupila, připomíná spíše reakci na šok zcela mimořádný a neočekávaný. Nic takového ale v ekonomice nevidíme. Naše inflace má zásadní domácí složku, kterou je napjatý trh práce. Tato situace ale není mimořádná, ani náhodná, ale dlouhodobá a výrazně setrvačná. Rovněž efekt odložené spotřeby se kumuluje de facto od prvních dnů pandemie. Jsou-li tedy zdroje inflace primárně domácí a setrvačné, pak je třeba si položit otázku, proč banka nereagovala zvýšením sazeb dříve, pozvolněji anebo proč nechala sazby klesnout příliš nízkou.

Vysvětlení vidím v přílišném podlehnutí modelovému aparátu. Ten je, zejména v situaci, jakou zažíváme poslední dobou, z definice značně nestabilní, neboť se zásadně mění jeho parametry a rádo by dokonalé modely ztrácejí „trvanlivost“. To ostat-

ně vidíme i na případě rychle se měnících prognóz ČNB. Tento přístup na způsob „cvičení z aplikované ekonomie“ pak ještě více akceleruje již tak ošemetnou politiku brzdaplyn. A jak víme z jízdy autem, to ke stabilitě jízdy, ani efektivnímu využití motoru (růst) a paliva (inlace) nevede.



**Pavel Ryska**  
analytik J&T Banky

Na rychlé zvyšování úrokových sazeb se nelze dívat izolovaně pouze jako na současnou reakci na eskalující inflaci. Česká národní banka z mého pohledu kompenzuje přehnané uvolnění měnové politiky, k němuž sáhla (jako většina centrálních bank) po propuknutí pandemie Covid-19.

Již v letech před pandemií byly úrokové sazby příliš nízké na ekonomiku, která měla téměř plnou zaměstnanost a rychlý růst cen některých aktiv. Od pandemie se čekala recese a desinflace, možná i deflace, která však nikdy nepřišla. Snížení úrokových sazeb na nulu a exploze státních výdajů jenom dále zrychlily inflační trendy, které v české ekonomice již předtím probíhaly. Objem peněz v ekonomice zrychlil růst ze 7 až na 12%, ceny bytů z 10 na současných zhruba 15% ročně. Ceny spotřebního zboží na sebe nedaly dlouho čekat.

Rychlé zvyšování úroků je správným krokem. Bez něj totiž nelze výrazně utlumit měnovou expanzi, která je dlouhodobým podhoubím cenové inflace. Při pohledu do minulosti by lepší variantou bylo, kdyby měnová politika nikdy nenastolila nulové úroky, které jsou pro tržní ekonomiku nepřírodní a které podněcovaly inflaci a zadlužování státu. Ale pokud už k tomu došlo, je dobře, že ČNB tuto politiku rychle napravuje a vrací do ekonomiky důležitý cenový signál, že peníze nejsou zadarmo a že jejich objem nesmí rychle růst.



**Dominik Stroukal**  
hlavní ekonom Roger

Je to jediný krok. Česká národní banka to má zákonem i ústavně nařízené a i kdyby nechtěla, tak zasáhnout musí. Jedinou výjimkou by bylo, pokud by si myslela, že to je dočasná nabídková inflace, což z části určitě je, ale nikoliv výhradně. Vedle nabídkové inflace totiž tu skutečnou tvoří ještě poptávková a inflační očekávání a proti těm Česká národní banka zasáhla. Špatně se to měří a mohla se zmylit, ale skutečně to při laickém pohledu na současnou situaci vypadá, že inflační očekávání rostou. A ty

nejde léčit jinak, než šokem, což Česká národní banka udělala učebnicově.

Osobně nejsem ani vzdáleně fanouškem centrálního bankovníctví, ale když už ho máme, mělo by být nezávislé a chovat se učebnicově. A to se České národní bance v posledních letech daří. To, co bychom mohli a měli kritizovat, jsou ony učebnice, podle kterých se chová. Tam je hodně prostoru ke zlepšení.



**Štěpán Křeček**  
hlavní ekonom  
BH Securities

Bankovní rada České národní banky šokovala svým rozhodnutím o růstu úrokových sazeb. To výrazně předčilo očekávání všech analytiků. Základní úroková sazba stoupla o 125 bazických bodů na 2,75 procenta. To lze interpretovat jako vyhlášení války proti inflaci, která likviduje kupní sílu rekordně vysokých úspor českých domácností.

Vyšší úrokové sazby by měly vést k posílení kurzu koruny, což zlevní import a tím zmírní i dováženu inflaci ze zahraničí. Zároveň se však zhorší podmínky pro poskytování úvěrů. Výrazně horší situaci mohou očekávat lidé, kteří se chystají refinancovat své hypotéky. Zároveň se prodraží financování státního dluhu.

Česká republika má expanzivní rozpočtovou politiku, v rámci které jsou vytvářeny rekordní schodky státních rozpočtů. To v kombinaci s expanzivní měnovou politikou vedlo k výraznému růstu cen. Nyní došlo k normalizaci měnové politiky, což bude tlumit inflaci v příštím roce. Zároveň však bude zbrzděn i ekonomický růst.

Vzhledem k výrazně rozdílnému nastavení úrokových sazeb v České republice a v eurozóně lze očekávat, že do naší ekonomiky bude proudit spekulativní kapitál. Vyšší úrokové sazby mohou mít negativní dopad na realizaci domácích investic. Ochlazení lze očekávat hlavně na reálním trhu.

Ani astronomické zvyšování úrokových sazeb nedokáže odvrátit zdražování, které nás čeká do konce letošního roku. Dává nám však naději, že se růst cen zbrzdí v příštím roce.



**Lukáš Kovanda**  
hlavní ekonom Trinity  
Bank a člen Národní  
ekonomické rady vlády

Odpověď na položenou otázku se váže k odpovědi na otázku jinou. A sice, zda je současná rapidní inflace přechodnou, či trvalejší záležitostí. To je nyní vlastně celosvětová debata. Většina bankovní rady

České národní banky zjevně míní, že inflace přechodná být rozhodně nemusí. Alespoň tedy ne ta tuzemská. V takovém případě je rozhodnutí radikálně zvedat základní sazbu opodstatněné, neboť vážně hrozí promítnutí rapidní inflace třeba do mzdových vyjednávání. Výrazná inflace by se pak stala trvalejší záležitostí, a ČNB by tak neplnila svůj zákonný mandát.

Zatímco v řadě jiných zemí světa je inflace hnána vzhůru výrazně kolísavou složkou energií, v Česku je situace poněkud jiná v tom smyslu, že tu panuje vysoká jadrová inflace, tedy ta očištěná o kolísavé složky typu energií. Po očištění o energie je česká inflace jedna z nejvyšších v EU. To právě představuje klíčový argument tvrzení, že v Česku inflace přechodná není, že tedy sama jen tak neodezví a že je tudíž třeba radikálního zvýšení základní sazby.

Ve světě se mnohde, třeba v eurozóně, sází stále na přechodnost inflace, neboť ta je tam více než v ČR hnána kolísavými energiemi. Je však třeba říct, že Evropská centrální banka provádí poměrně rizikovou měnovou politiku, když své základní sazby nezvyšuje vůbec a k tomu ještě pokračuje v programech kvantitativního uvolňování. Činí tak zejména proto, aby stlačovala úroky na dluhu zemí typu Itálie nebo Řecka, které by se jinak přiblížily bankrotu. Měnová politika eurozóny tedy na sebe riskantně bere plnění fiskálních úloh, což historicky zpravidla nekončí dobře.

Myslím, že řada zemí eurozóny, třeba Estonsko nebo také Německo, nyní Česku může závidět, že má nezávislou měnovou politiku a může tedy s inflací bojovat tradiční cestou, zvyšováním sazeb. Pokud by Estonsko či Německo stále měly svoji vlastní měnu, také by jistě základní úrok zvyšovaly. Třeba ne tak radikálně jako nyní ČR, ale rozhodně by už neprovozovaly kvantitativní uvolňování a jejich základní úrok by nezůstával na nule, ba v záporu jako nyní. Měnová politika ECB je nyní daleko rizikovější a daleko více vzdálená učebnicím než měnová politika ČNB!



**Pavla Břečková**  
místopředsedkyně  
představenstva Asociace  
malých a středních  
podniků a živnostníků ČR

Ne. Již v prvním ročníku na ekonomce se sice dozvíte triviální ekonomickou poučku: „zvyšuje-li se inflace, zvedni úrokové sazby“. Ovšem vzhledem k tomu, že nežijeme v teoretické realitě, přece jen bych očekávala promyšlenější kroky, jakož i ohled na kontext, namísto sloní šlápoty do porcelánu.

ČNB si patrně myslí, že drahé úvěry a hypotéky sníží cenu energií a ostatních vstupních materiálů. Že má vliv na inflaci, která přichází zvenčí – ceny se zvyšují globálně

a lokální kroky tohoto typu nejenže v dohledném horizontu nepomohou, ale naopak situaci v zemi výrazně zhorší. Je to nepříznivý experiment na českých firmách a domácnostech.

Namísto aby ČNB zvolila opatření na omezení tuzemské spotřeby, zvolila v exportní ekonomice omezení exportní produkce. To má radikální dopad na podvázání daňových příjmů a podvázání exportu. Namísto podpory exportu podporujeme tímto krokem *dovoz* ze zahraničí.

Aktuálně jsou totiž firmy pod mzdovým tlakem a tím pod tlakem rostoucích odvodů, jež jsou u nás 6. nejvyšší ze zemí OECD. Současně se teprve zotavují ze ztrát po koronavirové krizi. Do toho kolísání a nepredikovatelnost trhů v pandemii a po ní. Firmy se nyní opravdu těžce vypořádávají s růstem cen vstupů a nedostatkem materiálů (světově), proto vážou ohromné prostředky v zásobách, které nejsou nutně vyšší, ale dražší. A v takové situaci ČNB přišla s radikálním zdražením financování (úroky).

Následně logicky posílí kurz Kč. To bude znamenat pro všechny exportující firmy (i ty nepřímé) další snížení ziskovosti výroby a další dopad do cash-flow. To je v exportní ekonomice mise na sestupné trajektorii.

Vnímání firem je jednoznačné: ČNB pokutuje podnikatele za snahu odvracet následky krize.



**Bohuslav Čížek**  
hlavní ekonom  
a zástupce generální  
ředitelky Svazu průmyslu  
a dopravy ČR

Chápeme záměr ČNB přispívat ke stabilizaci inflace a inflačních očekávání, firmy určitý růst sazeb očekávaly. Je třeba si ale uvědomit, že výrazné zvýšení úrokových sazeb znamená vyšší náklady financování a firmám tak rostou v době potřeby oživení ekonomiky další náklady. Firmy zažívají vysoké výkyvy a nárůsty cen mnoha materiálů, mezivstupů či energie, které často nemohou plně promítnout do cen produktů, což komplikuje investice a dlouhodobější plánování. Předpokládáme, že ČNB mířila i na tvrdší signál pro cenová očekávání či na posílení koruny. Kurzový kanál je ale značně nejistý, může být převážen jinými vlivy, a navíc v posledních letech v důsledku rostoucího zajištění firem oslaboval.

Letošní vývoj a očekávání pro rok příští potvrzují, že se firmy v prostředí cenové stability rozhodně nepohybují. Věříme, že se v příštím roce bude situace stabilizovat i v souvislosti s celkovým vývojem na trzích. Otázkou je, v jaké míře k tomu mohou přispět kroky ČNB. ČNB je v podnikatelském prostředí jen jedním z faktorů a podmínky financování nadále nepatří mezi top

bariéry růstu ekonomiky či investic, byť cena financování zvýšení investiční aktivity nepřispívá a pro některé firmy znamená komplikaci.



**Miroslav Ševčík**  
proděkan  
Národohospodářské  
fakulty VŠE

Současná neustále se zvyšující inflace je způsobena především vnějšími aspekty a to dopady Covidismu, za který považují snahu o nastolení nového společensko-ekonomického zřízení na základě průběhu tzv. pandemie Covid-19 v letech 2020-2021. Zahnuje v sobě novou kolektivistickou ideologii vycházející z tzv. Great Resetu (Klaus Schwab, Bill Gates, George Soros, atd.) a Green Dealu. Za cíl má: přerozdělení bohatství, útok na soukromé, resp. osobní vlastnictví; omezení individuální svobody; manipulaci a snahu o ovládnutí velké části obyvatelstva za pomoci mediokracií vyvolaného strachu u většiny světové populace. K tomu se přidává dlouhodobé naprosto neopodstatněné kvantitativní uvolňování peněz, nejsilnějšími centrálními bankami světa (Fed, ECB).

Snaha ČNB bojovat s těmito vnějšími aspekty, které ovlivňují růst celkové cenové hladiny (měřeno indexem spotřebitelských cen) pomocí razantního zvyšování základních úrokových sazeb nebude mít žádoucí účinek, který by vedl ke snížení spotřebitelské inflace. Zvýšení nejdůležitější 2T repo sazby o 2,5 p. b. za posledních 5 měsíců (tato sazba je 11x vyšší než 23. 6. 2021), nám připomíná situaci z roku 1996, kdy se ČNB hrubě zmýlila při svých zásadách do výše základních úrokových sazeb. Jsme svědky dalšího zpomalování tempa růstu ekonomiky, bezprecedentního růstu cen aktiv (pozemky, byty, finanční aktiva), kterému neopodstatněně dynamické zvýšení základních úrokových sazeb může paradoxně ještě přispět. Banky bezprostředně reagovaly zvýšením úrokových sazeb nejen u hypotečních úvěrů, ale i u běžných komerčních úvěrů. Tímto procesem se zpomaluje možnost návratu běžných podnikatelských subjektů k před-covidové podnikatelské situaci. Bohužel i ČNB podlehla šílenostem decizní sféry a zcela neadekvátně zasahuje sociálně-inženýrsky do tržních mechanismů neadekvátními zásahy a regulací. Jsem rád, že alespoň dvěma členům Bankovní rady zůstala špetka zdravého selského rozumu a nepřidali se k této hysterické reakci. Nutno ještě podotknout, že „opravdová“ inflace bude mnohem vyšší než vykazovaná, protože stávající váhy u jednotlivých položek ve spotřebním koší neodpovídají stávajícím podílům spotřebních výdajů. Nejrychleji rostou ceny právě u zboží a služeb, jejichž váha na celkové spotřebě v poslední době roste nejvíce. ▶



**Roman Češka**  
ekonom, partner  
VALUE ADDED

Osobně postup ČNB chápu a vnímám ho hlavně jako signál, že situace je neudržitelná. Korporátní část ekonomiky a příjemce hypoték zdražení peněz mírně poškodí, ale

vliv nebude zásadní. Finanční náklady nejsou to, co by dnes někoho drtilo. Pozitivně hodnotím, že by to mohlo zpomalit růst cen nemovitostí a ostatních investičních komodit a že by to mělo alespoň trochu bránit inflačním znehodnocování úspor v bankách. Zdražení levných a transakčně snadno dostupných peněz ČNB totiž bude banky motivovat, aby začaly úročit vklady klientů, kteří jim jinak začnou přecházet k pružnější konkurenci.

Podstatný vliv na současnou inflaci ale nečekám. Samo o sobě to totiž nemůže ovlivnit žádný ze tří stěžejních faktorů, které inflaci vyvolávají: (i) import inflace ze zahraničí, (ii) umělé zvyšování poptávky tištěnými covidovými penězi a politickými úplatky a (iii) snížení nabídky vyvolané ekonomickou nerovnováhou coby přímým důsledkem smrtící záplavy vládních regulací.



**Jiří Weigl**  
výkonný ředitel IVK

Každý absolvent studia společenských věd si jistě zapamatoval, že střední třída hrála a dosud hraje při vzniku a fungování moderní západní vyspělé společnosti zásadní úlohu. Její vymezení se v různých společenskovedních teoriích různí, obecně však platí, že jde o společenskou třídu zaujímající svým materiálním bohatstvím a způsobem života středové postavení v sociálním rozvrstvení společnosti. Charakterizuje ji vyšší příjmová úroveň přesahující zajištění základních životních potřeb, soukromé vlastnictví, konzumní způsob života a volný čas a jeho naplňování. Původně, na počátku novověku se jednalo o obyvatele měst – obchodníky, živnostníky a řemeslníky, případně určité nezávislé profese – lékaře, právníky, učitele atd. V jejich prostředí se zrodil kapitalismus. Postupné rozšiřování střední třídy na stále větší část společnosti se stalo sociálním základem vzniku moderního kapitalismu i politické demokracie.

***I v dnešní době je střední třída, její konzumní životní styl, hodnoty i politické preference základní stabilizační silou západních společností včetně té naší.***

Po druhé světové válce se masová střední třída stala základní charakteristikou vyspělých západních společností, díky jejímuž širokému rozšíření se podařilo překonat ostré společenské antagonismy předchozích období a prakticky eliminovat proletariát v jeho původním marxistickém pojetí. I v dnešní době je střední třída, její konzumní životní styl, hodnoty i politické preference základní stabilizační silou západních společností včetně té naší.

A to se nyní pro některé politické síly ukazuje jako největší problém. Revolucionářská levice, jež v důsledku „zburžoaznění“ proletariátu a jeho faktického vymizení

## Střední třída na odstřel

v původní podobě, ztratila staré ideologické ospravedlnění své existence, a tak zmutovala v dnešní moderní progresivismus, kterému ze starého marxismu zůstala jedna podstatná ambice – snaha o radikální přeměnu světa. Opustili taktiku násilí a revo-

***Vytěsněním člověka se moderní progresivismus vydal antihumánní až misantropickou cestou.***

lucí, podstatně obměnili ideologii a svým „dlouhým pochodem“ infiltrovali rozhodující akademické, mediální i státní instituce západního světa. Za pozornost stojí především ideologický posun – poprvé v dějinách lidstva se v moderní progresivistické ideologii vytratil člověk jako středobod jejího snažení. Byl nahrazen planetou a přírodou, což dává jejich samozvaným ochráncům absolutní akční volnost, neboť na rozdíl od lidí planeta a příroda žádné politické zájmy neartikulují.

***Ke slovu se znovu dostávají staré malthusiánské teze o přelidnění, zbožštěna je „udržitelnost“ a hlavním beranidlem je strašení klimatickou změnou.***

Vytěsněním člověka se moderní progresivismus vydal antihumánní až misantropickou cestou. Ke slovu se znovu dostávají staré malthusiánské teze o přelidnění, zbožštěna je „udržitelnost“ a hlavním beranidlem je strašení klimatickou změnou. Absurdní, svou podstatou hluboce nevědecký statický přístup k přírodním dějům má zásadní společenské dopady poté, co progresivisté ovládli globální politický i akademický mainstream. Svoboda a demokracie zcela vypadly z centra pozornosti, neboť v nich levičácká avantgarda vidí překážky uskutečnění radikálních kroků k záchraně planety, která musí mít přednost.

V žaludku progresivistům leží především současná západní společnost, kapitalismus a jeho hlavní opora – střední třída se svým podle nich neudržitelným konzumním životním stylem, hodnotami a zájmy. Příkladem Číny a dalších zemí, kde se rozvojem prů-

myslu a rozšířením konzumní společnosti podařilo zásadním způsobem zvýšit životní standard stamiliónů lidí, je pro ně strašákem.

Moderní progresivismus chce pravý opak. Hlásá a zastrašováním vnučuje lidem snížení životní úrovně, omezení růstu a spotřeby, omezení občanských práv, podřízení společnosti rozhodování samozvané avantgardy a eliminaci jakéhokoliv odporu politickou korektností. Umělá pauperizace střední třídy je logickým naplněním tohoto programu a podmínkou jeho prosazení. Již Mao Ce-tung dobře věděl, že zburžoaznělé společenské vrstvy jsou hlavní překážkou uskutečňování velkých revolučních snů a že s „měšťáky“ novou utopii vybudovat nelze.

***Svoboda a demokracie zcela vypadly z centra pozornosti, neboť v nich levičácká avantgarda vidí překážky uskutečnění radikálních kroků k záchraně planety, která musí mít přednost.***

Noví revolucionáři usazení v centrálních mezinárodních organizacích, ve vládních aparátech i na univerzitách dobře vědí, že jejich obětí je značně bezbranná – příslušníci střední třídy nejsou Marxovými slovy proletáři, „kteří mají pouze své okovy“, ale naopak se obávají o svůj majetek, společenský status a životní styl. Lze je snadno zastrašovat, manipulovat jimi, kontrolovat je a případně likvidovat. Technické prostředky na to moderní doba dává v dostatečném množství.

***Noví revolucionáři usazení v centrálních mezinárodních organizacích, ve vládních aparátech i na univerzitách dobře vědí, že jejich obětí je značně bezbranná.***

Přináší revolucionářům i nového nečekaného spojence – je to velkokapitál, který na rozdíl od minulosti podstatně změnil své společenské postoje. Koncentrace bohatství v rukou úzké špičky miliardářů dosáhla

takového stupně, že pro spoustu z nich další a další hromadění majetku ztrácí smysl. Administrativy států a mezinárodních organizací kontrolují do té míry, že tradiční kapitalismus a jeho společenské struktury vůbec nepotřebují – jsou schopni realizovat svou rentu přímo a v globálním měřítku. Čínský příklad dobře ukazuje, že ani demokracie není pro velkokapitál nezbytná.

Mnozí z této nejvyšší světové elity jsou naopak nakloněni představě o potřebnosti a možnosti sociálně inženýrského přebudování světa, velikášské záchrany planety zavedením globálního vládnutí, pochopitelně v jejich gesci.

***Je rovněž potřebné vědět, že nadnárodní velkokapitál ve své většině přešel na stranu progresivistické levice, a přizpůsobit tomu svou politiku.***

A zde se setkávají s progresivisty, jejichž vize nového světa a nového člověka je jim přijatelná. Vzniká tak celosvětová aliance, dříve těžko představitelná, v níž se anti-humánní aktivistická pokrokařská politika opírá o miliardy největších boháčů. Svět se opravdu podstatně změnil, doby kdy velkokapitál všemi silami bojoval proti revoluci, jsou dávno pryč. Dnes ji prosazuje proti zájmům nás všech. To je onen davoský reset světa, v němž se na jedné lodi sejdou ekologičtí fanatci a Bill Gates či princ Charles.

***Svět se opravdu podstatně změnil, doby kdy velkokapitál všemi silami bojoval proti revoluci, jsou dávno pryč.***

Střední třída je na odstřel. Podivná pandemie Covidu 19, respektive reakce vlád,

na ni dopadly nejvíce a její důsledky ještě zdaleka nejsme schopni dohlédnout. Hospodářská politika, kterou vlády jako přes kopírák prováděly a provádějí dnes,

***Střední třída je na odstřel. Podivná pandemie Covidu 19, respektive reakce vlád, na ni dopadly nejvíce a její důsledky ještě zdaleka nejsme schopni dohlédnout.***

směřuje podobným směrem – v době pandemie všichni jako smyslů zbavení roztočili spirálu zadlužování bez ohledu na to, v jakém stavu jejich veřejné finance byly. Měnová politika působila stejným směrem. Výsledkem enormního nárůstu měnové zásoby je roztácející se inflace. Nevěříme konejší centrálních bankéřů a analytiků, že jde o výkyv způsobený problémy v námořní přepravě atd. Roztáčení inflace je vědomou politikou vlád a centrálních bank, neboť je to jediná cesta, jak lze bez bankrotu uniknout z jinak neřešitelné dluhové pasti. Tím, na jehož úkor se tato cynická politika děje, je střední třída, jejíž úspory padnou za obět. Splní se tak dvojjediný cíl. Něco jako měnová reforma v roce 1953, tehdy rovněž podmínka pro vybudování socialismu.

***Roztáčení inflace je vědomou politikou vlád a centrálních bank, neboť je to jediná cesta, jak lze bez bankrotu uniknout z jinak neřešitelné dluhové pasti.***

A můžeme jít dál. Progresivisté nám vnuť jiný životní styl – zakážou nám dosavadní mobilitu pod záminkou ochrany klimatu, drasticky omezí osobní leteckou dopravu. Vynucený přechod na elektroau-

ta v žádném případě nebude znamenat pokračování masové motorizace a individuální dopravy. O tom konec konců svědčí to, že se žádné zásadní investice v elektroenergetice i rozvodných soustavách států, které by masová elektromobilita vyžadovala, nepřipravují. Celý obří uto-pický Green Deal se svými zákazy a omezeními rovněž tvrdě dopadne na střední třídu.

***Vynucený přechod na elektroauta v žádném případě nebude znamenat pokračování masové motorizace a individuální dopravy.***

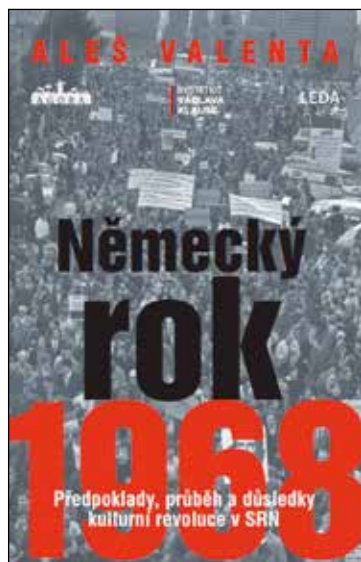
Vše svědčí o tom, že globální progresivistická elita nastoupila program jakéhosi nového znevolnění a umělého ožebračení svých spoluobčanů, které má zmírnit rozdíly mezi průměrnou životní úrovní na Západě a v rozvojových zemích a eliminovat překážky a rozdílné zájmy, které dosud usku-tečnění velkého revolučního snu o novém světě a novém člověku brání.

***Je nezbytné, aby pravicové politické síly, které chtějí tomuto hrozivému trendu čelit, se postavily na obranu střední třídy, aby ji mobilizovaly a chránily.***

Je nezbytné, aby pravicové politické síly, které chtějí tomuto hrozivému trendu čelit, se postavily na obranu střední třídy, aby ji mobilizovaly a chránily. Je rovněž potřebné vědět, že nadnárodní velkokapitál ve své většině přešel na stranu progresivistické levice, a přizpůsobit tomu svou politiku.

*Orientace Lidových novin, 6. října 2021*

## NOVINKA



### Německý rok 1968 – Aleš Valenta

Zatímco konzervativci interpretují rok 1968 na Západě jako první krok na cestě, která přivedla Západ na práh „měkké“ varianty totalitarismu, názor dnešních západních elit i mnoha společenskovědních intelektuálů v bývalé „východní“ Evropě je právě opačný. Podle jejich soudu rozbili studentští rebelové autoritativní struktury poválečné společnosti ve prospěch vyššího stupně demokracie a osvobodivé plurality. Tyto dva postoje jsou zcela protichůdné, jelikož první z nich klade na první místo svobodu, zatímco druhý upřednostňuje rovnost, resp. permanentní levicovou radikalizaci „liberalismu“.

Studie *Německý rok 1968. Předpoklady, průběh a důsledky kulturní revoluce v SRN* se zevrubně zabývá tímto tématem, které je v českém prostředí – ostatně jako i pojem samotný – stále velmi málo známé a chápáné. Přitom se jedná o fenomén, který je základní příčinou nynější fatální degenerace západního liberalismu a těžké krize západní Evropy a Spojených států.

Prodává nakladatelství Leda: [www.leda.cz](http://www.leda.cz)